

G.k. 18
7/4426

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 0106
Konu :Yazılı Soru Önergesi

22 OCAK 2009

01170

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :** a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 17.07.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4426-7821/16387 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 02.07.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-83-33/3219 sayılı yazısı.

Tokat Milletvekili Sayın Dr. Reşat DOĞRU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/4426 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü ve Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

TOKAT MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. REŞAT DOĞRU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/4426)

Soru 1 :

Hükümetleriniz döneminde elektrik fiyatlarına uzun süre zam yapılmamıştır. Ancak 2008 yılı başında yapılan %19 zam yapılmış iken geçen 6 aylık sürede enflasyonun kat kat üstünde %20 zam yapılmıştır.

-Elektriğe 6 aylık sürede %40 zam yapılmış olmasının geçmiş dönemde zam yapılmamasından mı kaynaklanmaktadır, yada açıkladığınız enflasyon rakamları gerçek değil midir?

Cevap 1 :

Elektrik enerjisi fiyatı, başta üretiminde kullanılan yakıt maliyeti olmak üzere birçok faktöre bağlıdır. Dünya genelinde enerji sektörünü yakından ilgilendiren çelik, bakır ve santral maliyetlerinde son beş yıllık dönem içerisinde önemli fiyat artışları ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan, 2002 yılında, 26,64 YTL olan petrolün varil fiyatı, Temmuz 2008 itibariyle 161,14 YTL olmuştur. Ülkemizde elektrik enerjisinin önemli bir kısmı doğal gaz, petrol ürünü olan fuel-oil ve kömüre dayalı termik santrallardan üretilmektedir. Dolayısıyla, yakıt maliyetlerindeki yükselmelerin ekonominin genel kuralları çerçevesinde, maliyetlere yansıtılması bir zorunluluk olduğu halde, elektriğe yapılan zam bu girdilerdeki reel fiyat artışlarının altındadır.

Petrol ve elektrik fiyatlarındaki artışı gösteren aşağıdaki tablodan da görüleceği gibi; 01/2000-07/2008 döneminde, varil başına petrol fiyatı %1058 artarken kWh başına elektrik fiyatı %378 artmıştır. Bu dönemde, elektrik enerjisi üretiminde kullanılan diğer girdilerde meydana gelen fiyat artışları da göz önüne alındığında, elektrik fiyatındaki artış oranının asgari düzeyde gerçekleştiği ve esasen reel anlamda bir artıştan söz edilemeyeceği görülecektir.

Tablo : Petrol ve Elektrik Fiyatları

Tarih	Petrol Fiyatı (YTL/Varil)	Elektrik Fiyatı YTL/kWh
01.01.2000	13,91	0,04730
01.01.2001	17,20	0,06522
01.01.2002	26,64	0,14710
01.01.2003	51,82	0,16070
01.01.2004	42,05	0,15830
01.01.2005	59,71	0,15830
01.01.2006	83,43	0,15830
01.01.2007	76,14	0,15630
01.01.2008	107,68	0,18640
01.07.2008	161,14	0,22600
Artış Oranı	1058%	378%

Not: Döviz kuru ve varil başına petrol fiyatı aylık ortalama olarak alınmıştır. Elektrik fiyatlarına %1 enerji fonu, %2 TRT payı, %5 Belediye Tüketim Vergisi ve %18 KDV dahildir.

Ancak, elektrik üretim maliyetlerindeki artışların, özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın mağduriyetine yol açmaması yönünde hükümet politikaları uygulanmaktadır. Yıllar itibariyle asgari ücrette ve elektrik fiyatında meydana gelen artışlar ile aylık 200 kWh elektrik tükettiği varsayılan, asgari ücretli bir ailenin elektrik tüketim tutarlarının toplam gelir içindeki payları ve bu paylara dayanılarak oluşturulmuş olan asgari ücrete göre elektrik fiyat endeksi aşağıda yer alan tabloda verilmektedir.

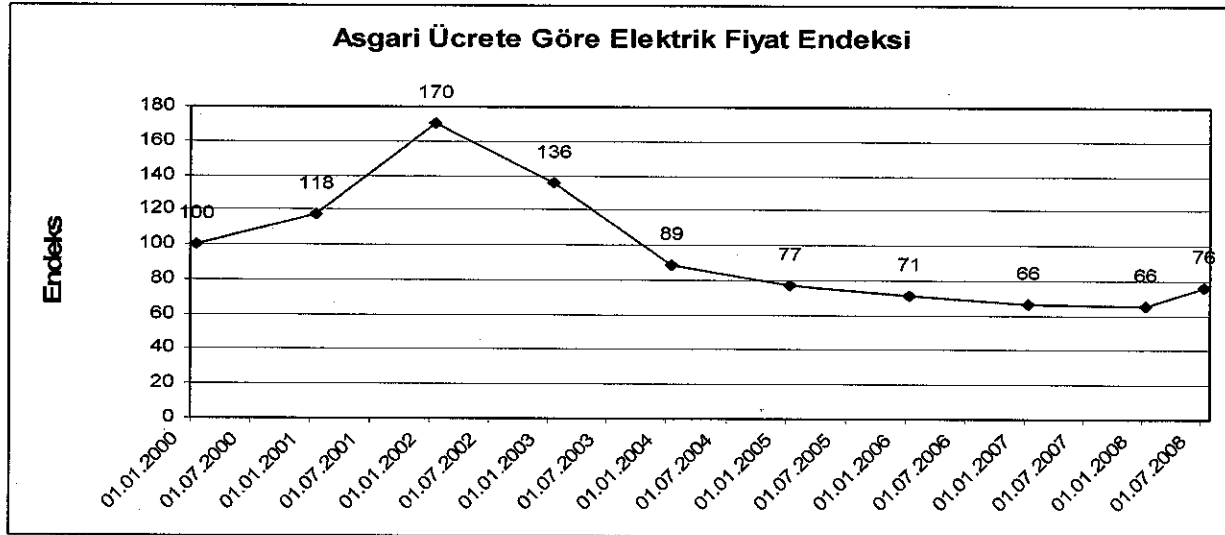
Tablo 2: Asgari Ücret, Elektrik Fiyatı ve Asgari Ücrete Göre Elektrik Fiyat Endeksi

Tarih	Asgari Ücret (Net,YTL)	Elektrik Fiyatı (YTL/kWh)	200 kWh'lik Tüketim (YTL)	Tüketim/Asgari Ücret	Endeks 01.01.2000=100
01.01.2000	80,55	0,04730	9,46	11,7	100
01.01.2001	102,37	0,06522	14,16	13,8	118
01.01.2002	163,56	0,14710	32,72	20,0	170
01.01.2003	226,00	0,16070	36,15	16,0	136
01.01.2004	303,08	0,15830	31,66	10,4	89
01.01.2005	350,15	0,15830	31,66	9,0	77
01.01.2006	380,46	0,15830	31,66	8,3	71
01.01.2007	403,02	0,15630	31,26	7,8	66
01.01.2008	481,55	0,18640	37,28	7,7	66
01.07.2008	503,26	0,22600	45,21	9,0	76
Artış Oranı (01/2002-07/2008)	208%	53%	38%		

Not: 01.01.2001-01.01.2003 tarihleri arasında 150 kWh ve üzeri elektrik tüketimine %50 zamlı tarife uygulanmıştır. Elektrik fiyatlarına %1 enerji fonu, %2 TRT payı, %5 Belediye Tüketim Vergisi ve %18 KDV dahildir.

Tablodan da görüleceği gibi, 01.01.2002-01.07.2008 tarihleri arasında; asgari ücretteki toplam artış %208 iken kWh başına elektrik fiyatındaki toplam artış %53 ve 200 kWh elektrik tükettiği varsayılan asgari ücretli bir ailenin toplam elektrik tüketim tutarındaki artış %38'dir. 2002 yılında, aylık 200 kWh elektrik tüketen asgari ücretli bir aile, toplam gelirin %20'sini elektrik tüketimine ayırırken Temmuz 2008 itibariyle %9'unu ayırmaktadır.

01.01.2000 tarihi baz alınarak oluşturulmuş olan asgari ücrete göre elektrik fiyat endeksi, aşağıdaki grafikte de gösterildiği gibi, 2002 yılında en yüksek değerine ulaştıktan sonra 6 yıl devam eden bir azalma eğilimi içerisine girmiş, sadece 2008 yılında kısmi bir artış göstermiştir.

Sonuç olarak, elektrik üretim maliyetlerinin artması sonucu elektrik fiyatlarının yükselmesine rağmen, halkımızın elektrik zamlarıyla mağdur edilmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Sorular 2,3,4 :

-Elektrik fiyatlarına zam yapılmaması nedeniyle elektrik üretim ve dağıtım ile ilgili kuruluşların (BOTAŞ dahil) mali yapılarında bozulmalar olmuş mudur?

-Bu kuruluşlar giderlerini karşılayabilme adına yerli ve yabancı bankalardan kredi kullanmışlar mıdır?

- Kullanılan krediler karşılığında ne kadar faiz ödenmiştir. Halkımız şu anda hem faiz ödemiş hem de zamlı fiyattan elektrik tüketmekte midir?

Cevaplar 2,3,4 :

Enerji KİT'leri, birer kamu kuruluşu olmalarının yanında aynı zamanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulmuş şirketlerdir. Bu sebeple ticari faaliyetin gereği olarak finansal dengelerini sağlıklı bir şekilde kurabilmelerini teminen ihtiyaç duyulduğu zamanlarda bankalardan kredi de kullanabilmektedirler.

Bu sebeple EÜAŞ Genel Müdürlüğü'nün kullanmış olduğu banka kredisi ile ilgili ödediği faiz 4.468.095 YTL dir.

Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünün kullandığı kredilerden dolayı ödediği faiz tutarı ise 583.015.948,20 YTL dir.